

Rødts budsjettforslag Trondheim kommune 2018

Innhold

Budsjett i balanse	s. 3
Når politikerne binder seg sjøl til masta	s. 3
Automatiske overføringer	s. 3
Trues Trondheim av en gjeldsbombe?	s. 5
Hvordan øke eiendomsskatten uten å ramme folk flest	s. 5
Økt grunnbemanning vil også ha ei inntektsside	s. 6
Andre muligheter for å få et bedre budsjett	s. 6
Hva prioriterer Rødt?	s. 7
Økt grunnbemanning	s. 7
Helse og omsorg	s. 7
Grunnbemanning på sykehjem	s. 8
Dagtilbud og bofellesskap	s. 9
Bofellesskap	s. 9
Psykisk helse	s. 9
Rusomsorg	s. 10
Sosialhjelp	s. 10
Barnehager	s. 10
Bemanning	s. 10
Økonomisk tildelingsmodell i barnehager	s. 11
Private barnehager	s. 11
Investeringsbudsjettet	s. 11
Skole	s. 11
Bemanning	s. 11
Etterutdanning	s. 12
SFO	s. 12
Kulturskolen	s. 12
Frukt og grønt	s. 12
Leksefri skole	s. 13
Barnevern	s. 13
Brukerombudet	s. 14
Frivilligsentralene	s. 14
Flyktninger og innvandrere	s. 14
Enslige mindreårige flyktninger	s. 14
Kultur	s. 14
Trondheim Døveforening	s. 14
Samisk rom	s. 15
Kirkegårder	s. 15
Kvinnehus	s. 15
Boliger	s. 15
Kommunale utleieboliger	s. 15
Boliger for utviklingshemmede	s. 16
Boliger for rus	s. 17
Omsorgsboliger	s. 17
Næringspolitikk	s. 17
Økte inntekter / reduserte kostnader	s. 18

Budsjett i balanse

De siste åra har Rødt laget realistiske budsjett i balanse. Vi synliggjør at det finnes både penger og politisk handlingsrom – sjøl innenfor Siv Jensens trange rammer.

Når politikerne binder seg sjøl til masta

Den største seieren høyresida i Trondheim har vunnet er at partiene ved makta har godtatt myten om at Trondheim er gjeldstruet, og at det politiske handlingsrommet er lite. I stedet for å se hvor stort overskuddet er - og så ta debatten om hvor mye som skal gå til drift og hvor mye som skal avsettes til investeringer, har de i stedet laget en rekke handlingsregler, slik at den politiske handlingsfriheten er så å si fjernet.

Rådmannens budsjett for 2018 innebærer større kutt enn i tidligere år. Det kuttes i det viktigste vi har, skole. Det kuttes for de svakeste vi har, i rusomsorgen. Og rådmannens opplegg for eldreomsorgen er en ren demonstrasjon overfor bystyrets vedtak og politiske løfter. Dette skjer samtidig som overskuddet for 2017 ser ut til å bli på 120 millioner, sjøl etter at det nettopp er overført 100 millioner til buffer.

Dette er ikke noe nytt, rådmannens budsjettforslag har konsekvent undervurdert inntektene og overvurdert utgiftene. I 2015 var overskuddet på 239 millioner. På samme vis har rådmannen konsekvent investert mindre enn bystyrets vedtak.

Automatiske overføringer:

Kraftfondet

Kraftfondet kommer fra salget av Trondheim E-verk. Det er nå på 6 725 millioner. I alle år fra 2002 har avkastninga etter justering for prisstigning gått til drift. Fra 2018 skal alt gå til investering.

År	2018	2019	2020	2021
Tilbakeført til drift årlig overføring fra avkastning kraftfond til investering	62,0	62,0	62,0	62,0

Oppbygging av fond

Trondheim kommune har bygd opp et fond som nå er på 683 millioner etter at bystyrets flertall satte av 100 mill i oktober 2017. Rødt er ikke imot en buffer mot vanskelige tider, men vi mener det må holde lenge med en buffer tilsvarende det dobbelte av tapet dersom kraftfondet går i null i ett år. Sjøl under finanskrisa i 2009 var ikke tapet så stort.

År	2018	2019	2020	2021
Disposisjonsfond ned til 340 millioner Fra dagens fond på 683 millioner.	85,8	85,8	85,8	85,8

Ekstraordinære avdrag og økt avdragstid

Den tekniske levetida for kommunale eiendommer er beregnet til 34 år. Det er derfor naturlig å sette avdragstida på lån til disse til 34 år, siden det er da en må fornye bygningsmassen. Flertallet gikk i sin tid inn for å sette den til 32 år, men ble presset av de som fremmet gjeldsmyten til å gå ned til 30 år. Med de ekstraordinære fradragene går avdragstida i rådmannens

forslag ned til 22 år.

År	2018	2019	2020	2021
Avdragstid	24	22	22	22
Ekstraordinære avdrag som følge av dette	142	200	231	251
34 års avdragstid ville gitt ekstra (millioner):	56,9	58,8	60,8	62,7

Systematisk feilbudsjettering

Kraftfondet skal alltid oppreguleres med gjennomsnittet av konsumprisindeksen - før overskuddet kan brukes til drift eller investering. Legger en SSBs anslag for KPI til grunn har rådmannen budsjettert med mer enn det som trengs for å opprettholde realverdien:

År	2018	2019	2020	2021
Mindre til KPI-avsetning i Kraftfondet	15,7	15,7	15,7	15,7

Renteanslag

Hvert eneste år har rådmannen budsjettert med høyere rente på lån enn den virkelige renta, noe som har ført til overskudd. Nå er renteanslaget endelig blitt realistisk for 2018, men det er lagt inn en økning i årene deretter som er lite realistisk. Norges Bank forventer flat styringsrente ut 2018; så gradvis opp med 0,4 % i 2020.

År	2018	2019	2020	2021
Nytt renteanslag. lavere fastrenteandel	0,0	10,0	33,5	60,1

Totalt mener Rødt at utgiftssida kan økes slik uten at kommunen går med underskudd:

	2018	2019	2020	2021
Ingen ekstraordinære avdrag	87	137	200	220
Øking avdragstid til 34 år	35,6	39,1	43,8	47,1
Mindre til KPI-avsetning i kraftfondet	9,2	9,2	7,9	7,9
Avkastning fra kraftfond fra drift til investering	62	5	62	62
Nytt renteanslag	0,0	10,0	33,5	60,1
Disposisjonsfond ned til 340 mill	85,8	85,8	85,8	85,8
Overskudd 2017 på 120 mill	30	30	30	30
Mulig økt driftsramme med budsjett i balanse	391,6	449,5	479,5	480,9

Trues Trondheim av en gjeldsbombe?

Rødt har lenge vært helt alene om å gå i mot myten om gjeldstruede Trondheim. Vi har etter hvert fått støtte for vårt syn i selveste Adresseavisa, men den fiktive gjeldstrusselen ligger fortsatt og hindrer satsing som byen vår sårt trenger.

Den gjelda som kan true kommunens finanser er den som finansieres av bykassa. Av de 14 198 millionene som Trondheim kommune har i gjeld ved årsskiftet utgjør, denne 8 910. Det skyldes at 2 431 millioner finansieres av avgifter på vann, avløp, renovasjon og feiing (VARFS). 1 234 millioner er gjeld der staten betaler rentene, og 1 481 millioner dekkes inn av husleie.

	2017	2018	2019	2020	2021
Bykassegjeld	9067	9113	10359	11635	11987
Kraftfond	6725	6725	6725	6725	6725
Netto gjeld	2342	2388	3634	4910	5262
Antall innbyggere	192256	192256	192256	192256	192256
Gjeld pr. innbygger	12182	12421	18902	25539	27370

Gjelda ved årsskiftet er en halv milliard lavere enn det ble budsjettert med for ett år siden. Dette er ikke nytt. Det blir systematisk budsjettert med større investeringer enn det som faktisk blir investert. For to år siden ble gjelda nedjustert med over en milliard. Ser vi på gjeld per innbygger er det heller ikke skremmende tall, den er netto under ei lav månedslønn.

Hvordan øke eiendomsskatten uten å ramme folk flest

Siden innføring av eiendomskatt 1.1.2004 er skattepromillen doblet; mens bunnfradraget har stått stille på 500 000. Rødt foreslår å øke eiendomsskatten til lovens maksimum, 7 promille, mens bunnfradraget øker til 665 000. De som har en leilighet på under 110 m² vil komme bedre ut, mens de som har svært store leiligheter eller enebolig vil komme noe dårligere ut. Slik er det mulig å få inn 15 millioner mens man skjærer de med minst bolig og oftest minst inntekt. Vi forutsetter at rådmannens inntektsanslag i årene etter 2017 da oppnås ved å øke markedsverdien.

Refusjon ressurskrevende brukere.

Rødt vil øke budsjettet for bo- og aktivitetstilbudet med 20 millioner fra 2018. Erfaring viser at halvparten kommer tilbake året etter i form av øremerket tilskudd til særlig ressurskrevende brukere.

Økte driftsinntekter:

2017: 0 mill. 2018: 7,5 mill. 2019. 10,6 mill. 2020: 13,7 mill.

Økt grunnbemanning vil også ha ei inntektsside

Rødts budsjettforslag vil drastisk øke grunnbemanninga i helse og omsorg, men også øke bemanninga i skole, i barnehage og i barnevernet. Det vil over tid bety store innsparinger på vikarbruk, på mindre administrasjon, på mer uthvilte ansatte og mindre sykefravær. Vi har lagt inn et forsiktig inntektsanslag for denne effekten:

2017: 0 mill. 2018: 20 mill. 2019. 40 mill. 2020: 60 mill.

Andre muligheter for å få et bedre budsjett

Avbyråkratisering

Den største unnlattelsessynda de rødgrønne har gjort seg skyldige i er et manglende oppgjør med byråkratiet. Det er fattet et vedtak i skolesektoren, som burde føre til at lærerne får brukt tida mer til elevene, og rektor mer på pedagogisk arbeid. Men det krever politisk og administrativ vilje om mistillit, individretting og kontroll skal erstattes med tillit og innretting på fellesskap. Vi tror ikke på evnen til å følge opp vedtaket, og legger ikke til grunn noen innsparing her.

Internfakturering

Dette foregår i blant annet i barnevernet og skolen. Internfakturering er ikke bare ineffektivt og dyrt. Det er en ordning som viser hvor langt systemet er kommet i å sette sektorer som skulle jobbet sammen opp imot hverandre.

Målstyring

Trondheim kommune er målstyrt, i all hovedsak gjennom lederavtalene. Problemet med målstyring er at det som måles er kvantitet, ikke kvalitet. I barnevernet måles det om det er gjort vedtak innen fristen. Trolig fører dette til at vedtak gjøres før sakene egentlig er ferdigbehandlet, for å unngå å havne på lista.

Rødt er overbevist om at det er tosifrede, trolig tresifrede millionbeløp å spare på å gå bort fra målstyring, internfakturering og på å redusere byråkrati. Men det krever et politisk mot vi til nå bare har sett den gang Trondheim Byggservice og Trondheim Eiendom ble slått sammen i 2005. Siden den gangen er det blitt mer byråkrati, mer tid brukes på å fylle ut skjema, kontroll, målinger og sende faktura internt. Rødt tviler på gjennomføringsevnen hos Sentrum-Venstre, og legger ikke slik innsparing inn i budsjettet.

Hva prioriterer Rødt?

Økt grunnbemanning

Rødt øker grunnbemanninga drastisk i skole, barnehage, helse og omsorg, dagtilbud for psykisk utviklingshemmede og barnevern.

Barnehage: 40 årsverk, økende til 48

Skole: 50 årsverk. Økende til 80 årsverk i 2020

Barnevern og andre tiltak overfor barn og unge: 25 årsverk, økende til 32 i 2020

Sykehjem og hjemmetjeneste: 50 årsverk - som gir en økning i grunnbemanninga på 120 årsverk i bystyreperioden.

Bo og avlastningstiltak: 24 årsverk

Rødt er det eneste partiet som oppfyller valgløftene sine på det aller viktigste området: At barn, syke og eldre får den omsorg, opplæring, pleie og vern de fortjener. Vi er sikre på at denne satsingen vil gi tifold tilbake.

Det rødgrønne flertallet i 2004 ville lett etter midler for å oppfylle valgløftene. Dagens Sentrum-Venstre kappes med Høyre om å spare mest. Taperne er innbyggerne og de ansatte i Trondheim kommune.

Helse og Omsorg

Vil Ap holde sitt viktigste valgløfte?

Arbeiderpartiets viktigste valgløfte var å øke antall sykehjemsplasser med 135 plasser i bystyreperioden og øke med 220 årsverk. 120 årsverk skulle gå til de nye sykehjemsplassene og 100 skulle være økning av grunnbemanning på eksisterende sykehjem.

Denne tabellen viser hva som har skjedd de to første år av bystyreperioden og hva som skjer framover med rådmannens budsjettforslag.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Sum
Persaunet		96						
Nidarvoll hus 1		-30		10	-50			
Nidarvoll hus 2							-60	
Søbstad (tosengsrom)		-12						
Olavsgården		-25						
Marutiz Hansens gt.			36					
Tosengsrom Øya			-26					
Risvollan					72			
E.C. Dahls					-31			

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Sum
Risvollan HDO					15			
Nidarvoll rehabiliteringssenter							72	
Diverse heldøgnsstilbud	20	15		5	10	7		
Netto vekst	20	44	10	15	16	7	12	60
«Demografi» fra eldreplan	18	36	21	34	25	27	27	134
Avvik	2	8	-11	-19	-9	-20	-15	-74

Med foreslått budsjett vil det bli 89 nye plasser i bystyreperioden, ikke 135. Av disse vil 40 ikke være sykehjemsplasser, men omsorgsboliger med heldøgns omsorg.

Rødts forslag er å oppfylle det viktigste politiske løfte fra forrige valgkamp, trolig det løftet AP vant valget på:

	2018	2019	2020	2021	Totalt
Rådmannens forslag	10	15	16	7	48
Rødt legger inn ekstra for å få 135 i 2019 og følge demografi deretter.	23	23	9	20	75
Beløp for drift	7	22	32	42	

Grunnbemanning på sykehjem

Det politiske løftet fra 2015 er økning i grunnbemanning på de daværende sykehjemsplassene med 100 årsverk.

Fra rådmannens forslag: «Ved utgangen av september 2017 hadde årsverksveksten vært på 213,8 årsverk innenfor helse- og omsorg i perioden 1/1-2016 til 30/9-2017. Fordelingen mellom henholdsvis hjemmebasert omsorg og institusjonsomsorg er litt skjønnsmessig fordi en del hjemmebasert omsorg i omsorgsboliger ytes fra institusjonene. I statistikken er det ikke mulig å skille mellom ansatte som jobber på sykehjemmet og hvem som jobber i omsorgsboligen. En mer presis fordeling er nok ca. 120 flere årsverk i hjemmebasert omsorg og ca. 94 flere årsverk i sykehjem/heldøgns omsorg.»

Som beskrevet i teksten foreslår rådmannen ingen styrking av grunnbemanningen i institusjoner i sitt forslag til handlings og økonomiplan av 20. september. Derimot har rådmannen foreslått en styrking i grunnbemanningen i tilleggsinnstillingen.

Dette er begrunnet med at det blir flere eldre over 90 år enn tidligere forutsatt, og at pleietyngden til sykehjemsbeboerne antas å øke som følge av dette. Her foreslår rådmannen en økning i grunnbemanningen på 9,5 millioner i 2019."

9,5 millioner tilsvarer 15 årsverk. De er vi oppe i 109 årsverk, ikke 220. Det er færre enn de 120 årsverk som skulle gå til å oppbemanne de nye sykehjemsplassene. Hvis vi regner med at de 89 nye plassene krever 80 årsverk, er grunnbemanninga maksimalt styrket med 40 årsverk - ikke 100.

Rødt mener økning i grunnbemanninga er selve nøkkelen til å løse deltidsfella, senke sykefraværet og hindre at 3 av 10 blir uføre før fylte 62 år, slik det er i dag. Dagens debatt om å jobbe flere helger, eller å dispensere fra arbeidsmiljøloven handler ikke om det virkelige problemet: Å skape en arbeidshverdag de ansatte kan leve med fra de er unge til de når pensjonsalderen.

Bergan Sykehjem med 55 plasser i Kristiansund utvidet i 2010 grunnbemanninga med en person ekstra på dagvaktene i uka, og en ekstra på kveldsvaktene i helga. De fikk bevilget 800 000 ekstra, men sparte en million på mindre sykefravær og vikarbruk.

Rødt mener en tilsvarende suksess i Trondheim er avhengig av at de ansatte får tid til å diskutere hvordan oppbemanninga skal foregå. Det krever at det ikke skjer gradvis, men gjennomføres med alle nye årsverk fra en bestemt dato.

Rødts budsjett bygger på 70 nye årsverk fra 1.7.2018. Årsvirkningen blir da 24 millioner i 2018 og 48 millioner fra 2019.

	2018	2019	2020	2021
Økt grunnbemanning årsverk	70	70	70	70
Økt grunnbemanning kostnad	24	48	48	48

Dagtilbud og bofellesskap

Det er avslørt at tilbudet til flere psykisk utviklingshemmede er så dårlig at deres utvikling blir satt tilbake. Etter Rødts mening holder det ikke med bare enkeltvedtak, både bemanning og kompetanse må opp.

Rødt: +15 mill. i 2018 og årene 2019 til 2021

Denne økningen vil også ha en inntektsvirkning året etter. Erfaringen er at om driftsutgiftene øker så vil halvparten komme tilbake året etter som øremerket tilskudd til ekstra ressurskrevende brukere.

Bofellesskap

Rådmannen sier rett ut at han ikke har tenkt å følge bystyrets vedtak om maks ventetid på seks måneder. Rødt vil framskynde de to planlagte bofellesskapene.

Psykisk helse

Vi har en økende utfordring med unge som faller utenfor utdanning og arbeidsliv, og det er et behov for styrking av forebyggende tiltak. Skolehelsetjenesten og helsestasjonene spiller en særlig viktig rolle i oppfølginga. Disse må styrkes, slik at flere unge kan få hjelp på et tidlige tidspunkt og unngå å falle ut.

Lavterskeltilbud, der unge kan oppleve mestring og trygghet, kan hjelpe mange tilbake til utdanning og arbeid. Det er spesielt barn og unge som ikke har mye oppfølging hjemmefra som trenger lavterskeltilbud der de har trygge voksenpersoner.

Rødt vil;

Øke helsesøstre på ungdomsskolen med 10 årsverk - 6.000.000,-

Utvide helsestasjonen for ungdom med 5 årsverk - 2.500.000

Styrke fritidsklubbene med 4 årsverk 2.000.000

Styrke psykisk helsevern med 2 årsverk -1,2 mill

Rusomsorg

Rusavhengige har lenge vært nedprioritert i Trondheim kommune. I rådmannens forslag til budsjett kuttes det drastisk i hele feltet. Rødt vil prioritere de som har mest behov for det, og vil både reversere kuttene fra rådmannen, og i tillegg foreslå en økning av bevilgningene.

	2018	2019	2020	2021
Reversere kutt i rusomsorgen	46,1	46,1	46,1	46,1
Økt tilbud i boliger for rusavhengige	1,5	1,5	1,5	1,5

Sosialhjelp

Etter vedtak i bystyret har rådmannen gått inn for å inntektsberegne barnetrygden, noe som bidrar til å øke de allerede store sosiale forskjellene ytterligere.

Rødt vil reversere dette vedtaket.

Rødt vil opprettholde at barnetillegget skal komme i tillegg. Vi vil også reversere kuttet for de unge under 25 år. Vi vil trappe opp mot satsene som statens institutt for forbruksforskning mener er et minimum. I tillegg ser vi at NAV ikke prioriterer hjelp til de som først og fremst må mestre hverdagen før de kan kvalifiseres for arbeid.

Rødt: +11 mill i 2018 og økende i årene etter.
Rødt + 2,3 mill for enslige mindreårige flyktninger.

Barnehager

Bemanning

Bemanningsnormen som i følge Rådmannens budsjettforslag skal innføres fra 1.8.2017 vil heldigvis tvinge Trondheim Kommune til å øke den alt for lave bemanninga i kommunen. Vi mener imidlertid at det er nødvendig å beholde den spesialpedagogiske satsinga inntil vi ser virkningen. Rødt mener også at det er viktig å styrke antall pedagoger og videreutdanning av assistenter. Rødt vil også bevare Møller barnehage.

Oppvekst	2018	2019	2020	2021
Spesialpedagogisk ressurs	20	20	20	20
Flere pedagoger	5	10	10	10
Videreutdanning assistenter	5	10	10	10
Bevare Møller barnehage	5	5	5	5
Sum Barnehage	30	40	40	40

Økonomisk tildelingsmodell i barnehager

Tildelingsmodellen må ta høyde for kompetanse utover gjennomsnittet for barnehagelærere, barne- og ungdomsarbeidere og assistenter. Fagstigningene blir ikke hensyntatt i beregning av tildelingsmodell. Vi kan ikke ha omforente og generelle målsettinger om økt kompetanse, hvis ikke enhetene er villige til å betale riktig lønn i henhold til sentral tariffavtale og lokale særavtaler. Kommunen må benytte en tildelingsmodell som tar høyde for at riktig lønn for riktig kompetanse kan virkeliggjøres på hver enhet.

Private barnehager

Rødt mener at det å satse på private barnehager framfor offentlige barnehager er uheldig. Grunnbemanning, lønnsnivå, antall tilsatte med fagbrev samt pensjonsavtaler er betydelig høyere i kommunale barnehager. Eksempelvis utgjør pensjonskostnader i kommunale barnehager mellom 15 og 29 % av bruttolønn, mens de i enkelte private barnehager er under 5 %. Denne differansen blir omgjort til et overskudd i private barnehager, noe som grundig er dokumentert. Pengene brukes ikke på barna, men havner som profitt til barnehagebaroner - som gjerne har adresse i såkalte skatteparadis. Overføringen til private barnehager må derfor kun dekke de reelle personalkostnadene.

Kommunen må også betale tilskudd for å dekke de private barnehagenes kostnader til bygningsmasse (renter og avskrivning). Dette kapitaltilskuddet kunne alternativt blitt benyttet til å dekke utgifter (renter og avdrag) til kommunale bygg, som også gir kommunen en forventet gevinst gjennom verdistigning på eiendom.

Det å stoppe videre satsning på private - og spesielt kommersielle - barnehager vil hindre at millionbeløp fra fellesskapets penger forsvinner ut av offentlige sektor, og ut av landet.

Investeringsbudsjettet

Rødt mener at det ikke er noen mening i å utsette investeringer som alle er enig om skal gjennomføres. Det du sparer i renter går bort i økning av byggekostnader. I tillegg har en utgifter på lite hensiktsmessige bygninger og dyrt vedlikehold.

Investeringsbudsjett	2018	2019	2020	2021
Rehabilitering barnehager	50	50	50	50
Kommunale barnehager erstatter private	30	30	30	30
Sum investeringer	800	80	80	80

Skole

Bemanning

Rødt mener det er en godt dokumentert sammenheng mellom lærertetthet og læring. Forskning viser også at relasjonen mellom lærer og elev er avgjørende for den individuelle elevs resultater. Da er det innlysende at gruppestørrelsen er avgjørende for at alle skal bli sett. Når gruppestørrelsene øker, slik rådmannens budsjettforslag legger opp til, vil dette gå ut over kvaliteten på undervisninga. Samtidig er det nødvendig at elever som har behov for særskilt norskopplæring eller tilpasset undervisning etter spesialpedagogiske enkeltvedtak får god oppfølging. Vi er derfor bekymra for den foreslåtte omdisponeringa (reduksjonen) av undervisningsressurser.

I de siste to årene har kommunen mottatt nesten 70 millioner kroner øremerkede midler fra staten – til styrking av lærertettheten på småtrinnet. Til tross for dette har lærertettheten i

perioden sunket på alle trinn i trondheimsskolen. Dette innebærer at kommunen, i strid med signalene fra Stortinget, har redusert bevilgningene til dette formålet.

Antall barn per administrative årsverk er vesentlig høyere i Trondheim enn i sammenlignbare kommuner. Det er etter Rødts syn nødvendig med en økning av grunnbemanninga.

Økt grunnbemanning	2018	2019	2020	2021
Skole årsverk.	50	60	72	86
Økte driftsbudsjett totalt	30	36	43	52

Etterutdanning

Når det også i år vises i rådmannens forslag at antallet elever med enkeltvedtak øker, burde det være et forebyggende tiltak å bevilge mer til videreutdanningen av utdanningspersonell til spesialpedagogikk enn det rådmannen legger opp til. Dette gir skolene mer fleksibilitet og kompetanse i undervisningssituasjonen og klasseledelsen ovenfor flere elevgrupper.

Selv om rådmannen slår fast at skolen er et tverrfaglig profesjonsfelleskap, handler budsjettforslaget for skole stort sett om lærere. Faktum er at det i Trondheimsskolen er mellom 25 og 30 % ansatte fra andre yrkesgrupper.

Alle disse er en del av læringsmiljøet på skolen, og en avgjørende faktor for at lærerne kan utføre sine kjerneoppgaver. Dette er assistenter, barne- og ungdomsarbeidere, miljøarbeidere og miljøterapeuter - med ulik fagbakgrunn. Disse blir i stor grad brukt som lærerassistenter, både i den ordinære undervisningen og i det spesial- og sosialpedagogiske arbeidet. Det er gjennomgående for lite tid til å planlegge arbeidet. Det er også lite veiledning fra personell med kompetanse. Mange elever har sosiale og faglige utfordringer, men størstedelen av kompetansen i skolen er fagligpedagogisk. Spesialkompetansen må økes for alle yrkesgruppene i det tverrfaglige profesjonsfelleskap

	2018	2019	2020	2021
Videreutdanning	15	30	30	30

SFO

Det er økonomisk vanskelig for mange familier å ha barna i SFO og en økt kostnad vil kunne føre til at flere velger det bort. For økt likestilling og økt integrering av innvandrere ønsker Rødt å gjeninnføre søskenmoderasjonen mellom barnehage og SFO. Rødt vil også videreføre ordninga med gratis kjernetid på fire utvalgte skoler, med målsetning om å utvide den til å gjelde alle skoler.

2018: +4 mill. 2019:+ 4 mill. 2020: + 4 mill. 2021:+ 4 mill.

Kulturskolen

Kulturskolen har i dag en relativ høy kontingent sammenlignet med andre byer. Vi foreslår å ikke indeksregulere kontingenten, men beholde den som i dag. Vi ønsker at dette tilbudet skal være attraktivt for flest mulig foreldre, også de som har flere barn.

Frukt og grønt

Rødt ønsker å gjeninnføre gratis frukt og grønt, kostnad: 2,6 millioner årlig.

Leksefri skole

Skolesystemet i dag handler om å utdanne billigst mulig arbeidskraft, til minst mulig tid, basert på nyliberale teorier om menneskekapital. Dette har store konsekvenser for skolehverdagen. De med høyt utdannede foreldre klarer seg bedre, men skolen ser ikke det store flertallet.

Helt fra vi begynner på skolen blir vi satt til å konkurrere med hverandre. Istedenfor fokus på egen læring, utvikling og kunnskap blir fokuset rettet på hvem som er best i lesing, hvem som har flest poeng og hvem som får høyest karakter.

I dette systemet er det de med best forutsetninger som klarer seg best. Skolen er laget av, med og for utdanningsbarn. Dette gjør at karakterer går i arv, og at skolen reproducerer de sosiale forskjellene i samfunnet. I dagens skole bruker lærerne så mye tid på å sette karakterer, forberede eksamen, teste og rangere at de ikke har tid til å følge opp elevene sine på en god nok måte. Ved å gi tillit til elevene og lærerne i stedet, kan vi få en inkluderende skole for alle. Rødt ønsker å introdusere mappevurdering og leksefri skole. Vi ønsker fra høsten 2018 å innføre en prøveordning med fem leksefrie barneskoler. Målet er at skolearbeid skal foregå på skolen, slik at barna skal få muligheten til å være barn på fritiden. Ved å øke antall ansatte/voksne tilsynspersoner på skolene erstatter vi også den nødvendige bruken av foreldrenes tid til leksearbeid.

Rødt: +16 mill. i 2018

Barnevern

De siste års budsjetter har kuttet drastisk i plassering i institusjoner, i fosterhjem og i forsterkede fosterhjem. I følge rådmannen kompenseres med en styrking av tiltak i bydelene. Rødt er for tidligere innsats, men mener det er helt uforsvarlig å bygge ned institusjoner og fosterhjem før en faktisk ser virkningen av tidlig innsats.

For en del barn er institusjon den beste løsningen. Noen barn er så relasjonsskadet og krevende at institusjon er den beste løsningen, også på lang sikt. Ofte ventes det for lenge med omsorgsovertakelse, og alt for ofte plasseres barn i fosterhjem før det foretas en ordentlig vurdering av om barnet passer inn i de enkelte fosterfamiliene. På den måten flytter barn mellom flere fosterhjem før de til slutt likevel ender opp med å plasseres på institusjon. Rødt mener det er bedre å plassere barn på institusjon først framfor å forhaste plassering i fosterhjem. Fordelen er at ansatte på institusjonen oppnår kjennskap til barnets behov og kan gi råd og veiledning til fosterforeldre, slik at det er økt sjans for at barn havner i et fosterhjem hvor de passer inn og trives.

I de siste årene har det vært en sterk økning i antall undersøkelser i barnevernet, og dermed en økning i antall barn som mottar barnevernstiltak. Fra 2002 til 2010 økte antall undersøkelser i Trondheim med 33 prosent, og antall barn som mottok tiltak økte med 12 prosent. Likevel har antall årsverk bare økt fra 114,6 i 2002 til 115 i 2010. Det er altså et økende gap mellom bemanninga i barnevernet og antall barn som får hjelp. Det kommunale barnevernet er også underbemannet. Gapet er noe redusert etter at statlige øremerkede midler ga barnevernet i Trondheim åtte nye stillinger i forvaltningsenheten. Men det er fortsatt et stort etterslep å ta igjen. Rødt vil derfor styrke barnevernet ved økt bemanning og kompetanse med 4 millioner årlig i perioden.

Rødt: +4 mill. i 2018, og økende i kommende år.

Brukerombudet

Rødt vil øke antallet stillinger hos brukerombudet fra én til to, slik at ombudet kan ha både juridisk og sosialfaglig kompetanse. En styrking av dette lavterskeltilbudet tror vi kan forebygge og løse mange konflikter før de havner i rettssystemet, og bedre kommunens omdømme – i tillegg til at det vil være til god hjelp for mange brukere av kommunens tjenester..

Rødt: +0.6 mill. i 2018 og hvert år framover.

Frivilligsentralene

Rødt mener at det statlige tilskuddet til frivilligsentralene skal brukes til formålet, og ikke avkortes med kr 27 000 per sentral slik rådmannen foreslår. Frivilligsentralene spiller en viktig rolle for både brukere og hjelpere, og å knipe inn på dette feltet harmonerer dårlig med den gode temaplanen for frivilligheten i Trondheim som ble vedtatt i bystyret i november 2017.

Rødt: + 0,3 mill. i 2018 og hvert år framover.

Flyktninger og innvandrere

Alle kommuner i Norge delta i dugnaden for å få flyktninger bosatt og integrert. Trondheim er en kommune som har alle forutsetninger for å lykkes med dette.

Trondheim kommune kan her være en foregangskommune, der vi i større grad legger til rette for en vellykket integreringspolitikk.

Rødt vil;

Legge til rette for et større mottak i kommunen og arbeide for at det skal drives av kommunen selv

Enslige mindreårige flyktninger

Det kommer mange enslige mindreårige flyktninger som må vente lenge på bosetting i kommunene, og de som er over 15 år faller ikke innenfor barnevernet.

Det å komme fra krig og traumatiske opplevelser og bli plassert i et asylmottak uten noen som helst form for støtte og oppfølging er ikke starten på en god integreringsprosess. Trondheim kommune har et ansvar for alle barn som bor i kommunen, også de som bor i mottak. Derfor vil vi opprette en støtteordning der barn over 15 år som bor i mottak kan få mer hjelp enn de ellers ville fått.

Rødt vil:

Opprette en støtteordning for enslige mindreårige over 15 år som bor i mottak i kommunen-
4 årsverk - 2.500.000

Oppstartstøtte - 500.000

Verbalforslag: Trondheim kommune skal opprette en støtteordning for enslige mindreårige som bor innenfor kommunen grenser.

Kultur

Trondheim Døveforening

Rødt setter av kr 300 000 ekstra til Trondheim Døveforening slik at foreninga får mulighet til å tilsette en sekretær på heltid.

Samisk rom

Rødt vil sette av midler slik at kommunen kan stille et egnet lokale til disposisjon som et samisk rom i Trondheim. Forventet kostnad: 500 000.

Kirkegårder

Befolkningstallene i verden fortsetter å øke, og om alle skal gravlegges, vil det ikke gå mange år før alt areal utenfor byer og tettsteder vil være dekket av gravplasser. Kirkegårder tar opp verdifull plass som trengs til andre formål. Rødt mener at man bør legge til rette for kremasjon (som kun utgjør 60 % av begravelsene i Trondheim) og alternative bisettelser, og i større grad imøtekomme avdødes egne ønsker som spredning av aske. Dette bør ikke være så byråkratisk krevende at pårørende i vanskelige situasjoner gir opp. De 259 millionene som rådmannen har foreslått å bruke på utvidelse og opprettelse av kirkegårder fra 2015 til 2018 bør kunne reduseres.

Kvinnehus

Rødt vil bekjempe den utbredte misforståelsen at likestilling er noe vi har oppnådd i Norge. Det er ennå langt igjen. Kvinner tjener mye mindre enn menn, og lønningene i typiske kvinneyrker har stagnert sammenlignet med typiske mannsyrker. Kvinners rett til å bestemme over egen kropp har igjen kommet under press, jf. debatten om legers reservasjonsrett mot å henvise til abort og mot visse prevensjonsmetoder. Mange kvinner rammes av vold og overgrep, og kvinner er mest utsatt for spiseforstyrrelser og psykiske problemer knyttet til samfunnets forventninger, kjønnsdelt oppvekst, seksualisert reklame og andre systemiske undertrykkelsesmekanismer.

Det å være feminist er ikke motevalg, det er å være medmenneske. Det er å kjempe mot fattigdom blant barn, det er å bekjempe kvinnevold. Det er også å jobbe for en virkelig likestilling, der menn slipper å være fanget i like forvridde oppfatninger av hva det innebærer å være en mann.

Rødt mener derfor det er svært viktig å etablere en arena for kvinner som kan gjøre det enklere å samles om felles saker og fremme disse videre, i tillegg til at det vil være en arena for kvinner fra alle samfunnslag som kan samarbeide på tvers.

Boliger

Bolig er en menneskerett på linje med skole og helsehjelp. Bolig er en forutsetning for å komme videre med livet ditt.

Kommunale utleieboliger

I boligpolitikken har både de rødgrønne og dagens sentrum-venstre sviktet totalt. Antall kommunale boliger i Trondheim har ikke en gang holdt tritt med befolkningsutviklinga, og de boligene som tilbys er ikke av den størrelsen som etterspørres, og er priset alt for høyt.

Kommunalt disponerte utleieboliger

	Utleieboliger				Omsorgsboliger			Totalt
	Trondheim kommune	Privat stiftelse	Privat stiftelse	Utleieboliger i alt	Trondheim kommune	Boligsstiftelsen	Privat stiftelse	
01.01.2006	2359	602	18	2979	422	384	87	3872
01.01.2007	2331	603	18	2952	444	387	87	3870
01.01.2008	2384	601	17	3002	449	387	87	3883
01.01.2009	2385	601	17	3003	465	387	87	3942
01.01.2010	2383	600	16	2999	478	387	87	3951
01.01.2011	2346	587	16	2949	501	387	87	3924
01.01.2012	2326	543	16	2885	503	380	87	3855
01.01.2013	2333	537	21	2891	498	380	87	3856
01.01.2014	2365	537	21	2923	498	380	87	3888
01.01.2015	2358	537	22	2917	513	374	87	3891
19.08.2015	2349	536	22	2907	525	374	87	3893

Rådmannen peker på at det er en del ledige kommunale utleieboliger i Trondheim, men Rødt mener det ikke skyldes mangel på etterspørsel, men at de boligene som tilbys ikke er har den kvaliteten, størrelsen eller det prisnivået som det er behov for. Dessuten er kriteriene for å få sosial bolig gjort strengere, og saksbehandlingstida har vært alt for lang.

Manglende sosial boligbygging handler ikke om mangel på penger. Trondheim har vedtatt kostnadsdekkende husleie så det går ikke ut over andre oppgaver. Det blir mye billigere for de som skal bo siden det er mulig å søke opptil 40% støtte fra Husbanken, kommunen får gode rentebetingelser, og reglene for bostøtte er mye gunstigere i kommunale leiligheter. Det vil i tillegg holde prisene nede på det ordinære boligmarkedet. Her handler det bare om mangel på politisk vilje og evne.

Etter Rødts mening bør kommunen danne et profesjonelt boligselskap som kan gjøre som andre eiendomsselskaper; kjøpe og få opsjoner på tomter. Selskapet kan benytte seg fullt ut av retten til å overta 10 % av leilighetene i borettslag, og samarbeide med utbyggere som er avhengig av å ha kjøper til en større del av leilighetene før de kan sette i gang.

Rødt foreslår 300 ekstra kommunale utleieboliger årlig, kjøpt eller bygd.

Boliger for utviklingshemmede

Rødt har vært en forkjemper for at den uverdige køen for psykisk utviklingshemmede skal avvikles. Det er vedtatt at det fra 2016 skal være maks seks måneders ventetid. Rødt støtter endringen som gjør at utviklingshemmede kan skaffe seg bolig sjøl og sjølsagt få nødvendig hjelp der. men det er fortsatt kommunen som må skaffe bolig til de som ikke har pårørende

som kan stille opp økonomisk til å skaffe bolig sjøl. Rådmannen vil bygge to nye boligfelleskap i perioden. Men de kommer alt for sent, Rødt vil framskynde. Dette er ikke et spørsmål om investeringer, det er et spørsmål om midler til drift.

Rødt legger inn 15 millioner ekstra fra 2018 og økte midler til drift av framskyndete bofelleskap

Boliger for rus

Det nye bygget i Jarleveien er et botilbud for noen rusavhengige, men fortsatt mangler det tilbud for de mest utagerende. Det mangler også tilbud som gjør det mulig å flytte fra krisesenter.

Rødt legger inn 1,5 millioner ekstra årlig.

Omsorgsboliger

Trondheim kommune har de siste åra prioritert å bygge omsorgsboliger nær nye helse- og velferdssenter. Det blir 50 ved Persaunet og 50 ved nye Risvollan Sykehjem. Rødt støtter dette. Men vi er i mot praksisen at disse blir plassert i borettslag og solgt videre. Argumentasjonen har vært at kommunen uansett har tildelingsrett. Men denne gjelder bare i 20 år. De første omsorgsleilighetene vil bli helt privatisert og utenfor kommunal tildeling allerede om få år.

Næringspolitikk

Mange legger vekt på Trondheims posisjon som kunnskaps-, innovasjons- og teknologisentrum. Det er utvilsomt viktig for byen at bedrifter knyttet til NTNU og byens teknologimiljø sikres rammevilkår for å sikre og skape nye arbeidsplasser.

Rødt er også opptatt av at næringslivet sikres en framtid i Trondheim. På Nyhavna og Brattøra er det nesten 2 000 arbeidsplasser knyttet til havna og industriområdet rundt havna. Dette er også kunnskapsbedrifter, som bidrar mye til verdiskapinga i kommunen. Rødt vil sikre disse industriarbeidsplassene. Dette området er ikke egnet for boligbygging. Havna kan ikke flyttes. Vi ønsker fortsatt konteinerterminal på Brattøra, og å beholde det tilgjengelige jernbanearealet. Vi ønsker også å regulere hele Marienborg tilbake til jernbaneformål. Skal Trondheim bidra til at det føres en grønn og bærekraftig næringspolitikk i Norge, må vi gjøre hva vi kan for at mest mulig varetransport inn og ut av byen foretas på kjøll og bane.

Skal Trondheim være en bærekraftig og levedyktig by på lang sikt, må vi også ha en næringspolitikk som tar sikte på å legge til rette for miljøvennlig transport og avansert industriproduksjon. Med en kompakt bykjerne, et fremragende teknologimiljø knyttet til NTNU, og ei havn som gir oss enkel tilgang til hele verden - har vi de beste forutsetninger for å oppnå dette. Å la boligspekulantene bestemme byutviklinga er en uklok strategi for alle.

Rødt ønsker også at kommunen legger til rette for å beholde Tunga-området som et område for næringsmiddelindustrien, og sikre at tomte til E.C. Dahls på Lade opprettholdes som et virksomhetsområde for industriproduksjon. Videre vil vi at det til enhver tid skal være et tilstrekkelig stort nytt næringsareal tilgjengelig innenfor kommunens grenser. Dette bør være på minst 2 000 dekar.

Økte inntekter / reduserte kostnader

	2018	2019	2020	2021
Bykassegjeld	9113	10359	11635	11987
Kraftfond	6725	6725	6725	6725
Ingen ekstraordinære avdrag	142	200	231	251
Øking avdragstid til 34 år	35,7	40,6	45,6	47
Mindre til KPI-avsetning i Kraftfondet	16,1	16,1	16,1	16,1
Avkastning fra kraftfond fra drift til investering	62	62	62	62
Nytt renteanslag	0	10	33,5	60,1
Disposisjonsfond ned til 340 mill	85,8	85,8	85,8	85,8
Overskudd 2017 på 120 mill	30	30	30	30
Økt driftsramme ved budsjett i balanse	371,6	434,5	470,5	491,9
Økt gjeld som følge av økt driftsramme	239,7	302,6	338,6	360
Innsparing som følge av økt driftsbudsjett:				
Innsparing AFP ved seniortiltak	5,0	10,0	15,0	15,0
Økt refusjon ressurskrevende brukere		7,5	10,6	13,7
Innsparing ved økt grunnbemanning	0,0	20,0	40,0	60,0
Intern fakturering bort	0,0	1,0	1,0	2,0
Total innsparing	5,0	38,5	66,6	90,7
Økte inntekter i alt	376,6	473,0	537,1	582,6

	2018	2019	2020	2021
Økte renter og avdrag etter Rødts budsjett	11,5	30,2	52,0	75,5
Overskudd i Rødts budsjettforslag	114,1	121,5	146,6	172,7
Driftsbudsjett				
Økte utgifter totalt i Rødts driftsbudsjett	274,0	381,7	442,6	485,4
OPPVEKST				
Barnehager				
Spesialpedagoger	20,0	20,0	20,0	20,0
Flere pedagoger	5,0	10,0	10,0	10,0
Videreutdanning assistenter	5,0	10,0	10,0	10,0
Sum Barnehage	30,0	40,0	40,0	40,0
Skole				
Øke årsverk	50,0	60,0	70,0	80,0
Økt driftsbudsjett som følge av dette	30,0	36,0	42,0	48,0
Gjenninnfør søskenmoderasjon i SFO	4,0	4,0	4,0	4,0
Gratis frukt og grønt	2,6	2,6	2,6	2,6
Videreutdanning	15,0	30,0	30,0	30,0
Prøveordning leksefri skole	16,0	16,0	16,0	16,0
Sum Skole	67,6	88,6	94,6	100,6
Barne og familietjeneste				
Helsesøstre +10 årsverk	6,0	6,0	6,0	6,0

	2018	2019	2020	2021
Helsestasjon for ungdom + 5 årsverk	2,5	2,5	2,5	2,5
Styrket barnevern	4,0	7,0	10,0	13,0
Sum BFT	12,5	15,5	18,5	21,5
Flytninger og innvandrere				
Støtteordning for enslige mindreårige flyktninger	2,5	2,5	2,5	2,5
Sosialhjelp				
Lik sats for unge under 25 år	3,0	3,0	3,0	3,0
Beholde barnetillegget	3,0	3,0	3,0	3,0
Opptrapping mot SIFOs satser	5,0	10,0	15,0	20,0
Sum sosialhjelp	11,0	16,0	21,0	26,0
Botiltak. Dagtilbud, psykisk helse, rus				
Bedre dagtilbud og tilbud i bofellesskap	15,0	15,0	15,0	15,0
Framskynde bofellesskap	0,0	6,3	12,7	0,0
Reversere kutt i rusomsorgen	46,1	46,1	46,1	46,1
Økt tilbud i boliger for rusavhengige	1,5	1,5	1,5	1,5
Psykisk helsevern	1,2	1,2	1,2	1,2
Sum botiltak, dagtilbud, rus, psykisk helse	63,8	70,1	76,5	63,8
Helse og omsorg				
Nye sykehjemsplasser	7,0	22,0	32,0	42,0
Økt grunnbemanning sykehjem.	24,0	48,0	48,0	48,0
Sum helse og omsorg	31,0	70,0	80,0	90,0

	2018	2019	2020	2021
KULTUR/IDRETT OG FRILUFTSLIV				
Mindre til Kirke	-1,0	-2,0	-2,0	-2,0
Fritidsklubb - 4 ekstra årsverk	2,0	2,0	2,0	2,0
Tilskudd profesjonelle kunst og kulturtiltak	1,0	2,0	2,0	2,0
Tilskudd bydelsfestivaler (LA-dagene, Bkklandsdage- ne, Eat the Rich osv)	0,6	0,6	0,6	0,6
Bymarka, parker, strender	0,5	1,0	1,0	1,0
Sum KIF	5,1	5,1	5,1	5,1
BYUTVIKLING				
Vintervedlikehold gang og sykkel	1,0	1,0	1,0	1,0
Vedlikehold kommunale boliger	10,0	10,0	10,0	10,0
Mer egenregi bydrift	3,7	3,7	3,7	3,7
Sum byutvikling	14,7	14,7	14,7	14,7
DIVERSE				
Seniorpolitiske tiltak	20,0	20,0	20,0	20,0
Frivillighetssentraler	0,3	0,3	0,3	0,3
Brukerombud	0,6	0,6	0,6	0,6
Renter/avdrag økt låneopptak	14,1	37,5	68,0	99,5
Ekstra til Trondheim Døveforening	0,3	0,3	0,3	0,3
Samisk rom	0,5	0,5	0,5	0,5
Sum diverse	35,8	59,2	89,7	121,2

	2018	2019	2020	2021
INVESTERINGER				
Investeringsbudsjett				
Nytt HV-senter		50,0	100,0	90,0
Rehabilitering skoler	100,0	100,0	100,0	100,0
rehabilitering barnehager	30,0	30,0	30,0	30,0
Kommunale barnehager erstatter private	30,0	30,0	30,0	30,0
idrettshaller	30,0	30,0	30,0	30,0
Nærmiljøanlegg	10,0	10,0	10,0	10,0
Kommunale boliger	450,0	900,0	900,0	900,0
Mindre investering Torvet	-57,0	-65,0	-37,0	-32,0
Totale økte investeringer	593,0	1035,0	1063,0	1068,0
Bykassegjeld	9113	10359	11635	11987
Kraftfond	6725	6725	6725	6725
Investeringer som belaster bykassa	113,0	105,0	133,0	138,0
Økt gjeld med Rødts driftsbudsjett	239,7	302,6	338,6	360,0
Økt gjeld som følge av Rødts budsjett	290,7	345,6	409,6	436,0
Akkumulert gjeld	290,7	627,8	1018,9	1424,9
Økt avdrag som følge av Rødts budsjett	8,6	18,5	30,0	41,9
Gjeld ved årsskiftet	282,2	609,3	988,9	1383,0
Økte renter som følge av Rødts budsjett	2,9	11,7	22,1	33,6
Økt driftsbudsjett	11,5	30,2	52,0	75,5

Rødt

FASTING ARKITEKTER AS